
X?yal? K?lbal?yeva: "B?zi dostlar?m h?tta k?nd? getm?yim dey?, m?n? i? d? tapm??d?"

SSon ill?r ümumt?hsil m?kt?bl?rinin ixtisas?l? mü?llim kadrlar?na olan t?l?bat?n?n öd?nilm?si T?hsil Nazirliyi t?r?find?n keçiril?n mü?llimi?rin i?? q?bulu üzr? müsabiq? vasit?si il? daha ??ffaf ??kild? h?yata keçirilir. H?r il ?abran rayonunun ?n ucqar k?nd m?kt?bl?rin? d? müsabiq?d?n keç?n g?nc v? ixtisas?l? mü?llim?r gönd?rilir. Bu mü?llim?rd?n biri d? ?abran rayon Leyti k?nd ibtidai m?kt?binin mü?llimi X?yal? K?lbal?yevad?r. G?nc mü?llimi ucqar k?nd? g?tir?n s?b?bl?ri, onun duy?u v? dü?ünc?l?rini öyr?nm?k üçün h?msöhb?t olduq.

- 1994-cü ild? Sumqay?t ??h?rind? anadan olmu?am. ?sl?n C?bray?ldan olsam da, t??ssüfl?r olsun ki, oran? h?heç gör?m?mi??m? (2000-ci ild? Sumqay?t ??h?r 6.?nömr?li tam orta m?kt?bd? birinci sınıf? getmi?) 2004-cü ild?n t?lt?hsilimi Suraxan? rayon 290-nömr?li m?kt?bd? davam etdirmi?m? (Mü?yy?n?s?b?bl?rl?laq?dar torta m?kt?bd? t?hst?hsilimi davam ed?n bilm?dim) 2009-cu ild? y?n yüks?kl? ballak Bak?v Dövl?ts Sosial?qtisad? Kollecinin "Bank i?" fakakült?sin? daxil oldum Düzünülə des?m? kollecd? oxuma??m? vaxt itkisind?n ba?qa bir? ey hesab etmir?m? Ka?ki, vv?ld?n bir yolunu tap?b m?kt?bd? t?hsilimi davam etdir?rdim. Amma h?r d?f?m?kt?bd?yi?m?yim m?n? ç?tin g?lirdi. Ko? Kolleci bitirdikd?n sonra i??düz?ldim, ancaq mü?llim olmaq zarzusu?m?ni t?rk etmirdi. Bir gün universitet? s?n?d verm?k q?rar?na g?ldim. C?mi 5 ay haz?rla?a bildim. 2013-cü ild? Az?rbaycan Mü?llim?r ?nstitutunun Quba filial?n?m? "bt?btidai sinif mü?llimliyi" fakult?sin? l?q?bul oldum. Baxmayaraq ki, Az?rbaycan? dili v? ??d?biyyat mü?llimi olma?? arzulay?rd?m, ancaq 2 balla h?min ixtisasdan k?sildim... 2017-ci ild? t?hsilimi ba?a vurdum v? mü?llim?rin i?? q?bulu üzr? müsabiq?d? i?tirak ed?r?k ?abran rayon Leyti k?nd ibtidai m?kt?bind? pedaqoji f?aliyy?t? ba?lad?m.

- ?st?rdik i?? q?bul imtahan? il? ba?l? fikirl?rinizi bizim? bölü??siniz. ?st?diyiniz n?tic?ni ?ld? ed? bildinizmi?

- Fikrim?c?aimtahan? ??ffaf ??kild? h?yata keçirildi. Fürs?td?na istifad?edib abuna?gör?nhörm?tl? Mikay?l Cabbarova v?bu.i?d?z?hm?ti olan h?rk?s?minn?tdarl?m? bildirir?m. N?tic?m?g?linc? raz?deyil?m, daha çox ball toplamal? idim. Düzü, haz?rla?mam??d?m. Güman edirdim ki, az? 50 bal toplayacam, bu da k?nd yerind? i?l?m?yim üçün yet?rlidi. Çünkü?vv?ld?n m?qs?dim H1, H2 olan k?nd yerini seçm?k idili. ?mtahanda vaxt sanki su kimi ax?b? getdi v? ekranda 47.1983 bal göründi, t??ssüf hissi keçirdim.

- Qeyd etdiniz ki, ?vv?ld?n k?nd yerini seçm?yi q?rara alm?s?z. Niy? m?hz k?nd?

- F?rqılık axtar???nda olan biriy?m. Standart bir h?yat m?n? gör? deyil. H?yat?mda yenilik etm?yi sevir?m v? k?nd yerind? i?l?m?nim üçün bin yenilik, f?rqılık olacaqd? Bundan ba?qa, h?l? g?nc?m, enerjiliy?m v? bu enerji il?m? ucqar k?ndl?rd? ya?ayan u?aqlara daha çox fayda ver? bil?c?yimi dü?ündüm. ??h?r yerl?rind?, rayon m?rk?zl?rind? u?aqlar m?kt?b?, dem?k oolarki, haz?rl?v?ziyy?td?g?lirl?r. Bir çoxlar?d?rsd?n sonra haz?rl?ra gedir v? yaxud evd? valideyn övlad?na daha çox zaman ay?r?r, d?rs?l?rind? köm?klik edir. Buru?aqlar?n?dünyagörü?ü geni?, dü?ünm?, n?n?tic? ç?xarma, r?trafaaba?ever?nl?ri d?rketm?aqabiliyy?ti güclü olur. Ancaq k?nd yerl?rind?ebel?deyil. K?ndd?ki u?aqlar?n?ks?riyy?ti bir ç?rçiv?, bir s?rh?d?axilind?olur. Onlar?n?dünyagörü?ü bus?rh?dl?m?hdudla??r. T?bii ki, bubunu h?rk?nd? v?h?r u?a?a?amil etmir?m. M?qs?dim, ist?yim bu cür?u?aqlar?içind?s?x?b? saxlayan ç?rçiv?ni qq?rmaq istedad?u?aqlar?k?feetm?k?ponlar?inki?af?etdirm?k?v?u?urlu bir yolu ba?lan??c?nag?tirm?k?idi. Buna gör? d? seçimim k?nd yeridoldu. Ancaq el? k?nd ki, m?norda ist?kl?rimiarealla?d?rmaqlayana??, h?m d?maddi ehtiyaclar?m? öd?y? bilim.

Arzulad???m m?kt?b bu deyildi

- ?? ??ba?lad???n?z?m?kt?b v?k?ndl?ba?i? ilk t??ssüratlar?n?zamaraql?d?r?B?z?n?mü?llim?r ??raitl?, m?kt?bl? tan?? olandan sonra imtina edirl?r. Sizd? nec?, bel? dü?ünc?l?r oldumu?

- T?hsil ?öb?sind? qeydiyyatdan keçm?mi?d?n ?vv?l m?kt?b direktorunun nömr?sini tap?b m?kt?b haqq?nda m?lumat?ld? etmi?dim. M?kt?bd?c?mi 8, m?nim sinfim? iki?agird?oldu?unu.öyr?n?nd? böyük t?ssüf hissi keçirdim. M?rM?nim arzulad???mk?m?kt?b bu deyildi. Orada çox u?aql? olmal? id?n M?n o u?aqlarla müxt?li?royunlar, yar??lar keçir?c?k, h?tta olimpiadaya u?aql?az?rla?d?racaqd?m. ?stedad?l? u?aqlar?k??led?c?k, bacard???m?q?d?r onlar? tatañ?dacaqd?m. S?nifd? çox u?aql?olmas?r?qab?t yarad?r, b?zi ?agird?l?bir-birl?rind?n geri qalmama?a çal???rlar. Üst?lik, z?if?agird?l?bel?, güclü?rd?n?n?s?e?idib.öyr?nir?r. Ancaq ay?r?-ay?r?sinif?rd?n olan iki?agird?l? bütün bunlar mümkünsüz g?lirdi m?n?. T?k ümidim bu iki?agirdin oxuma?a maraql? olmas? idi. Bu ümid? d? gedib qeydiyyatdan keçdim v? 13 sentyabrda m?kt?bl? tan?? olmaq, kiray? ev tapmaq üçün Leyti k?ndin? yola dü?düm. M?kt?bl? ba?l? ilk t??ssüratlar?m? facebook s?hif?md? payla?m??d?m. Bir çoxlar?n?n mara??na s?b?b?olmu?du bu yaz?m. Ondan sonra a bu bu fikirl?riml?ba?l?mesajlar?ald?m. Sakinl?rd?n?m?nhq?nayanlar da olmu?du ki,k?nd?m?kt?bind?n?ba?qa n? göz?yirdiniz. M?n is? bel? dü?ünür?m ki, k?nd m?kt?bi deyib keçm?m?liyik, inki?afa can atmal?y?q. H?rt?r?fli inki?afa.

- ?st?rdim o yazd?qlar?n?z? oxuculara da t?qdim ed?k...

- ?lk d?f? sentyabr?n 13-ü gördüm i?? ba?layaca??m m?kt?bi. Açı???, gözümün al??d???, üçm?rt?b?li m?kt?b?bibinas? gözl?mirdim, amma bel?sini d?t?s?vvür etm?mi?dim. M?ni m?kt?bl?tan?? ed?n?balaca?l?qar?lini uzad?b?m?k?kt?b?göst?r?nd? bir?anl?q beynim?dayand? M?kt?b?x bax?b?gülürdüm, n?y? .güldüyümü özüm d?bilm?d?n (ümumiyy?tl? ,m?n a?lama?? sevmir?m v? a?lamal? v?ziyy?tim? d? gülür?m). H?y?l? daxil olub ba?l?qap? arxas?ndan iç?rini gör?y? çal??d?m. Ota??n biri çox pis v?ziyy?td? idi. Köhn? partalar, c?r?lm?? v? r?ngi qaçm?? p?rd?l?r, ucuq?divarlar... Q?rib?hiss?r?bürumü?dü içimi. Bir?anl?q burada t?hsil alan u?aqlarla ??h?r?v? rayon m?rk?zl?rind? t?hsil alan u?aqlar? müqayis? etdim, özüm?n as?l? olmadan. Çox f?rq vard? v? bu f?rq insan?n ür?yini a?r?d?r, bir k?d?r çökdürürdü için?. Sentyabr?n 15-i bir çox mü?llim t?miz, s?liq?li sınıf otaqlar?na keçib, u?aqlarla tan?? olub, yay t?tilini nec? keçirdik?rini müzakir?ed?nd?m?n h?min vaxt sinfimd? t?mizlik i?l?ri göründüm. Ota??n torunu ald?m, partalar?n?n yerini d?yi?ib tozunu sildim, ota?? süpürdüm. Özüm? t?s?lli ver?-ver? ota?? oturulacaq bir v?ziyy?t? sal?b qurtaranda art?q ev? getm?k vaxt? idi. Forslana-forslana geyindiym a? köyn?k qara, qara ?t?k a? r?ngd? ev? döndüm...

?ndi o ota??n divarlar? u?aql?qda ç?kib saxlad???m ??kill?rl? b?z?nib, iç?riy? gün i???? vuran divar yar???kiray? qald???m evd?n götürdüğüm sınıf gu??si il? ba?lan?b, lövh?nin ba??nda qarda??m?n ?ranan ged?rk?n ald???b?bayra??m?za as?l?b, xalam?n? gönd?rdiyi süfr?l?r, bac?m?n toxudu?u?güll?r v? m?kt?b?vaxt? m?n? h?diyy? veril?n g?gülqab? is?tota??ma bir?ba?qai?irinilikqat?b. Art?q s?x?lm?ram bun?m?kt?bd?l?ksin?;sev?sev? i?l?y?r?m. Bütün bunlara gör? m?ni ruhdan dü?m?y? qoymayan dostlar?ma t???kkürl?r.

Köhn? divarlar arxas?ndak? xo?b?xt u?aql???m canland? gözümün önünd?

- Sizi ruhdan dü?m?y? qoymayan dostlar?n?za t???kkür etmisiniz. B?s sizi ruhdan salma?a çal??an insanlar oldumu?

- ?lb?tt? ki,oldu. Bel? insanlar h?r yerd? var. B?zil?ri i?l?diyim v? ya?ad??m evin ??kill?rini görünc?kinay? il?gülmü?dül?r. S?n bel? yerd? nec? ya?ayacaqsan, nec? i?l?y?c?ks?n. T?bii ki, b?zil?ri bunu m?nim yax??l???m üçün ist?yirdil?r. Qaz?, suyu olmayan bir k?nd yerind?,köhn?m?kt?bd?i?l?m?kd?ns? ,??h?rd?kkurslarda i?l?m?yi, evd?u?aql?az?rla?d?rma??m?sl?h?t göründül?r. B?zi dostlar?m h?tta k?nd? getm?yim dey?, m?n?i?d?tapm??d?. Ancaq m?n q?rar?m? vermi?dim v? geri dönm?yi özüm? ba???laya bilm?zdim.

- Dey?s?n, ya?ad??n?z ev d? yax?? v?ziyy?td? deyil...

- B?li, kiray? qald???m ev çox köhn?dir. Baxmayaraq ki, k?nd sakini?rinin çoxu köcüb, yaydan-yaya istirah?t? gg?lrl?r, ??raitli bo?ev tapa bilm?dik. K?ndd? qazolmad???. v?bulaq suyundan istifad?edildiyi üçün anam m?ni t?k qoym? qoymaq ist?m?dik. Çünkü bilir, özüm? qulluqla ba?l? çox t?nb? biriy?m. Yem?ki bi?irm?k, paltar yumaq kimi bacar?qlar?m yoxdur. Ona gör? biz? el? ev laz?m idi ki, ya kims? m?n? qulluq etsin, ya da anamla ya?aya bil?c?yim bir ev o?ev olsun. Bir be? baxd?q, ancaq bulaqdan çox üzəq oldu?u üçün orda qalmaqdan imtinâa etdi. Sonra k?nd se sakini?rind?ni birinin evind? qonaq olduq. Sa?olsunlar, ora-bura?ng edib biz? ev tapma?eçal?d?lar. Ancaq evi nisb?t?n t?mirli olanları kiray? verm?y?raz? olmad?lar. Sonunda bu evin sahibi il?laq? saxlad?lar. Ev? ill?rl? qad?n? lili d?d?ym?mi?di, çatlam??divarlar?, qara taxtadan olan tavan?otor basm??d?Bir sözl?, evd? hörümç?kl?r v?siçanlar babayram?edirdi. Amma çar?miz yox idi. H?yat?m boyu? görm?diyim i?l?ri bir günd? bu evd? gördüm. Anam v? m?n saatlarla dayanmadan i?l?dik h?min gün. B?xtimiz bir ?eyd? g?tirdi ki, bulaq lap yax?n?m?zda idi, yoxsa evin tozunu n?inki üç gün?, heç bir h?ft?y? d? t?miz?y? bilm?zdik.

?ndi d? anamla ikimiz qal?r?q. Ev i?l?rini anam görür. stirah?t? gñnl?rind? t?mizlik?l?rind? ona köm?kledir?m. Bel? evd? ya?amaq m?nim üçün ç?tin deyil. Atam h?rbiçi olub v? ya?ama??m?z üçün h?rbi hiss?d?n biz? veril?n evin qaz, su kimi probleml?ri olmasa da, divarlar? çox köhn? idi. Bu ev? ilk d?f? daxil olanda a?l?ma g?l?n o köhn? evimiz oldu. Köhn? divarlar arxas?ndak? xo?b?xt u?aql???m canland? gözüüm önünd?.

Ancaq anam m?nim? qald???na gör? ür?yim atam?n yan?nda qal?r. Onlar bir-birin? çox ba?l?d?r. Üst?lik d? atam?n sa?l?qla ba?l? problemi var dey?, anamdan uzaqda qalmas?na üzülür?m, narahat oluram.

- ?vv?ld? qeyd etmi?diniz ki, sizin arzulad???n?z m?kt?b bura deyil. Arzular?n?z, ist?kl?riniz vard?. Bunlar n? d?r?c?d? realla??b? Sizc? bu m?kt?bd? yenilik ed? bilmisiniz?

- Etiraf edim ki, ist?kl?rimin heç birini tam olaraq realla?d?rmam??am. Çünkü axtard??m h?v?si, co?qunu ?agird?rimd? v? valideynl?rd? tapa bilm?dim. ?slind?, onlar? daq?nam?ram. Birinci sınıf ?agirdimin biri ilk vaxtlarda sinifd? bel? oturmurdur. Qaç?b? gedirdi, ya da m?kt?b? h?y?tind?ki böyürtk?n kollar?n?n aras?na girib gizl?nirdi. B?z?n iki d?d?rsi onur oradan ç?xara bilmirdim. H?yolu?s?nay?rd?m, h?tta onu üçün evd?ni ?irniyyat?da g?tirirdim ki, d?rsd? otursan, s?ni mükafatland?racam. Zamanla onun bu inad?n? q?ra bildim, al??d? sinifd? oturma?a. D?rs? maraq oyada b?bilmi??m? onlarda? vv?ll?d?rsd? ancaq öz-özüm?dan??rd?m U?aqlar? verdiyim suallara q?tiyy?n? cavab verm?k ist?mirdil?r. H?v?sl? oxudu?um hekay?l?r?, onlar üçün ç?kdiyim ??kill?r? çox bigan? yana??rd?lar. Ancaq indi bunlar? h?v?sl? qar??lay?rlar. Sinf?gir?n? kimi d?rs?dan??maq ist?yirl?r. Axyan (birinci sınıf ?agirdi -red.) ikinci sınıf kitab?n? g?tir?r?k ona hekay?l?r oxuma??m? ist?yir. Bütün bunlar m?ni çox sevindirir.

/Arada dig?r mü?llim? sınıf?ri? birl? dirir. U?aqlarla oyunlar oynay?r, hekay?l?r, üz?rind? rollu oyunlar t??kil ed?dir, yar??lar keçirir, lam?tda gün?ri qeyd edir. Bütün bunlar? u?aqlar h?v?s?l?qar??lay?rlar, ancaq onlar?n f?all??, ?ld? etdikl?ri, n?tic?m?ni qane ed?c?k ??kild? deyils?brli olma?a çal??ram v? ümid edir?m. ki, zamanla düz?l?c?k.

- ?agird?riniz? münasib?tiniz maraql?d?r. Onlar bir mü?llim kimi sizi nec? tan?y?rlar?

- Y?qin bu suala? ?agird?rim daha düzgün cavab ver?r. U?aqlara qar?? çox h?ssas biriy?m. Mehriban r?ftar edir?m, onlarda gördüğüm küçük bir ir?lil?yi?i sözd? böyüdür?m ki, daha da h?v?sl?nsin?r. U?aqlar? vurma?a, incitm?y?? q?ym?ram. H?tta buna gör? onlar?n n?n?si m?nim yax?? mü?llim olmad??m?da deyibi. H?mi?? dü?ünürdüm ki, u?uraa aparan yol sevgidir. Yax?? mü?llim olmaq üçün ilk növb?d? yax?? insan olub, özümü sevdirm?yi bacarmal?yam. Etiraf edim ki, ?s?bil??ib onlar?danlad??m vaxtlarda olub. H?tta likid?f?el? ?eyl?r, ba?verib ki, art?q olanlara tab?g?tir? bilm?mi??m. D?rsd?n sonra T?hsil ?öb?sin? gedib öz ?riz?ml? i?d?n ç?xmaq bar?d? dü?ünmü??m.

?ag?agird?rimin haqq?mda olan dü?ünc?l?ri m?n? d?maraq?d?r. Bir f?texnologiya d?rsind?c?3-cü sınıf? agirdim üçün z?rf düz?ltdim. M?n? olan ür?k sözl?rini, m?nd?n gözl?dikl?rini yaz?b? o z?rf? qoyma??n? ist?dim. Ancaq z?rf h?l? d? içi bo? ??kild? sınıf?n bir küçünd? qal?r.

Sad? mü?llim olmaqla kifay?tı?nm?k ist?mir?m

- G?l?c?kl? ba?l? planlar?n?z maraql? olard?. ?st?rdim bir az da bu haqda dan??as?n?z.

- Bir neç?ild?n sonra magistrat?hsili alma??dü?ünür?m. Sad? mü?llim olmaqla kifay?tı?nm?k ist?mir?m. Bir gün arzusunda oldu?um universitet? haz?rl?q m?rk?zini açaca??ma inan?ram.

2018-ci il üçün imtahanda i?tirak edib, ist?kl?rimi realla?d?racaq bir orta m?kt?bd? i?? q?bul olmaq ist?yir?m. |Burdak? u?aqlarla keçirdiyim zaman? is? onlar üçün yaddaqlan v? faydal? ed?c?yimi özüm? söz vermi??m. |?mkan ed?n kimi onlar? g?zm?y? aparaca?am. H?l? ki, fikrimd??abrandak? M?d?niyy?t evi v? Heyd?r ?liyev M?rk?zidir. Yaz-yay aylar?nda Quba v? Bak?ya da ged?rik. U?aqlarla uzaq yer? getm?yin m?suliyy?ti böyükdür, ancaq dü?ünür?m ki, m?n bunu etm?liy?m.

- Ucqar k?ndd? i?l?y?n g?nc mü?llim kimi h?mkarlar?n?za sözünüz n? olard??

- Ç?tinlikl?rd?n qorxmay?na.?nsan el? bir varl?qd?r ki, onun al??mad???. bin??rait yoxdur. Sad?c?, özün? inam v?v?pe??y?sevgi laz?md?r. Bel? olañ halda heç?n? siz? yolunuzdan dönd?r? bilm?z. m?mkan e? verm?yin, ki, kim?rs?, n?n?l?rs? sizi h?v?sd?n sals?n? K?nd yerind? i?l?m?ki?sl?mac?rad?r. H?yat?n?zan?ng qatmaq, t?rqlilik yaratmaq ist?ist?yirsinz?r, fürs?t?d?n istifad?ledin. Ucqar k?ndd? bir u?a?? ir?li aparmaq sizin? üçün büyük u?urdur. Bu u?urla özünüz? sübut etmi? olacaqs?n?z ki, bunun qürur hissi hans? ç?tinliy? des?n d?y?r.

["Az?rbaycan mü?llimi" q?zeti](#)